

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yksityiskohtaisissa perusteluissa on mainittu, että tiedonhallinnan perimmäisenä tarkoituksena on julkisuusperiaatteen edistäminen siten, että viranomaisten julkiset asiakirjat olisivat helposti saatavilla. Tämä on hyvä tavoite, mutta tässä on otettava huomioon erityislainsäädännöstä, kuten oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetusta laista, tulevat rajoitukset julkisuuden toteutumiselle.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

-

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

-

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

7 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa on mainittu, että jatkossakin olisi myös muita tiedonhallintayksikköjä, jotka ylläpitäisivät

toimintansa yhteydessä syntyvistä aineistoista arkistoa silloin, kun tietoaaineistoja ei voitaisi siirtää Kansallisarkiston arkistoinfrastruktuuriin joko toiminnallisista, teknisistä tai tietoturvallisuuteen liittyvistä syistä. Hallinto- ja erityistuomioistuinten toiminta on sellaista, että arkisto on tarkoituksenmukaista pitää omassa järjestelmässä. On hyvä, että luonnoksessa hallituksen esitykseksi on otettu tämä vaihtoehto huomioon.

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

23 §: Teknisesti on mahdollista luoda pykälässä ehdotettu asiatunnus, mutta asiakirjallisena tietona se ei ole informatiivinen eikä järkevän muotoinen. Lisäksi siirtymäajan aikana, jolloin asiatunnistetta voidaan joutua tallentamaan myös manuaalisesti, näin pitkä asiatunnus voi aiheuttaa virhemahdollisuuksia. Tunnukseen riittäisi viranomaisen yksilöivä tieto/tiedonhallintayksikön tieto sekä lisäksi juokseva numero ja vuosi.

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

27 §: Yksityiskohtaisissa perusteluissa on mainittu, että muunnetut asiakirjat tulisi varmentaa sähköisesti sen henkilön toimesta, joka muuntamisen on tehnyt. Täytyy olla riittävää, että varmistus on sen vastuulla, joka vie sähköiseen muotoon muutetun asiakirjan järjestelmään.

30 §: Hallinto- tai erityistuomioistuimien ei voi mennä katseluyhteyden avulla katsomaan toisen viranomaisen tietoja, ellei niitä ole rajattu teknisesti siten, että katseluyhteys koskee ainoastaan tuomioistuimen käsiteltävänä olevan asian tietoja eli niin sanottua oikeudenkäyntimateriaalia.

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

38 §: Metatiedot olisi hyvä olla määritelty etukäteen, jotta niihin osattaisiin varautua nyt rakennettavissa tietojärjestelmissä.

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

Tämä lausunto on annettu hallinto- ja erityistuomioistuinten toiminnanohjaus- ja dokumentaationhallinnanjärjestelmän kehittämishankkeen (HAIPA) nimissä. Lausunnossa on

keskitytty lähinnä IT-järjestelmän näkökulmaan, toiminnalliseen puoleen tai esim. niihin tehtäviin, joita tiedonhallintayksikölle ehdotuksessa esitetään, ei ole otettu kantaa.

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

Se, mitä metatietoja määritellään 38 §:n perusteella annettavassa VN:n asetuksessa, saattaa lisätä kustannuksia tuomioistuimille, jos parhaillaan rakennettavaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asianhallinta- ja toiminnanohjausjärjestelmään tarvitsee lisätä sellaisia metatietoja, joita ei ole nyt tiedossa.

Muuta huomioitavaa:

-

Kivari Tuula
Oikeusministeriö

Aalto Sami
Oikeusministeriö - HAIPA-hanketoimisto